

VESZPRÉMI RENDŐRKAPITÁNYSÁG

BŰNMEGELŐZÉSI HÍRLEVELE

2012. S Z E P T E M B E R

T A R T A L O M:

1. Ajánlások az internetes csalások megelőzésére
2. Iskolakezdési Akció

1. Ajánlások az online csalások megelőzésére

A Veszprémi Rendőrkapitányságon az idei évben is már több sértett tett feljelentést, miszerint internetes aukciós oldalon vásároltak, a vételárat elutalták, de a kért árut nem kapták meg, (vagy helyette egy használhatatlan dolgot kaptak) és az eladót sem érik el. Az interneten ma már szinte bármit meg lehet vásárolni, illetve rendelni, persze ennek is megvannak a kockázatai.

Amit az online vásárlásról tudni kell

Miben tér el az internetes vásárlás a hagyományostól? Helyszíni vásárlásnál általában a terméket kézbe vehetjük, kipróbálhatjuk, internetes vásárlás esetén csupán a termékről szóló információk (leírása, jellemzői tulajdonságai, és fényképe) alapján tájékozódhatunk, hogy valóban arra a termékre van-e szükségünk, melyet eladásra kínálnak. A magyar jog ezért az internetes

vásárlás esetén lehetőséget biztosít a vevőnek arra, hogy az áru átvételétől számított 8 napon belül elálljon a szerződéstől indokolás nélkül. A részletekről az üzemeltető oldalán az általános szerződési feltételekben lehet tájékozódni. A visszaadási jog mindenestre nem vonatkozik minden árucikkre: kivételt képeznek az internetről letöltött szoftverek, más cikkek, és a CD-k, DVD-k.

Meg kell győződni a fizetés módjáról is. Ma már az interneten is lehet hagyományos módon, például átutalással, utánvétellel fizetni. Mivel az emberek Magyarországon alapvetően bizalmatlanok az Internettel szemben, az internetes

kereskedelmi ezen formája terjedt el leginkább hazánkban. Legnagyobb biztonságot nyilván ez a fajta vásárlás biztosít a vevőnek, hiszen a termék árát, csak az átvételkor kell kifizetni, ha olyan helyről rendelünk, ahol ez lehetséges, válasszuk a vásárlásnak ezt a módját, így elkerülhetjük, hogy internetes csalás áldozatává váljunk.

Ennek érdekében a kitöltött megrendelőlapot mindenesetre célszerű kinyomtatni és megőrizni. Egy jól működő és megbízható online üzlet értesítést küld a megrendelés aktuális helyzetéről és közli, mikor számíthat az áru megérkezésére, és azért milyen összeget kell fizetni (csomagolási és postaköltség is).

A bankkártyával való fizetéskor feltétlenül ügyelni kell arra, hogy az on-line üzlet modern kódolási technikával dolgozzon. Emellett egész sor kifejezetten az on-line vásárlásra kialakított fizetési mód is létezik, bár ezek még széles körben nem terjedtek el hazánkban.

Az eBay online aukciós ház a szokványos fizetési lehetőségek mellett (átutalás, hitelkártya) "Paypal" megnevezéssel egy speciális szolgáltatást vezetett be. Ez az eljárás regisztrált ügyfelek részére lehetővé teszi egy virtuális számla megnyitását. Az on-line üzletkötéseket aztán ezen keresztül lehet bonyolítani. Az elnyert árucikkeket aztán rövid időn belül fizetni lehet ezúton. Az eladó erről e-mailben értesítik, és utána küldheti az árut.

Bankkártyával történő fizetés esetén alapvetően két dologtól lehet tartani:

1. **Az árut/szolgáltatást a vevő kifizeti, de nem kapja meg/vagy nem azt kapja amit rendelt.**
2. **A bankkártya számát megszerzik az internetről és tranzakciókat kezdeményeznek vele.**

Az internetes vásárlásokhoz általában dombornyomott kártya szükséges, ami az elektronikus kártyánál eleve szélesebbkörű használhatóságot jelent (nem szükséges POS-terminál a fizetéshez), ráadásul az interneten indított tranzakciók egy részénél az összeget már a rendeléskor levonják a számláról - azaz a fizetéshez egyáltalán nem szükséges semmilyen kártyaolvasó. Ebből adódik az első probléma, ugyanis az a cég, akinek megadták kártyaszámot, tulajdonképpen bármikor indíthat egy terhelést a számlára, azaz pénzt vonhat le onnan. Továbbá kiteszi magát a vevő annak a veszélynek, hogy az interneten megadott kártyaszámja illetéktelen kezekbe kerüljön - ehhez elég, ha például vírusos a gépe és a vírus "megjegyz" a kártyaszámot, majd elküldi a vírust létrehozó személynek.

Minikét problémára megoldást kínál az **internetes kártyák** használata. Az internetes kártyák mindig egy ügyfélszámlához kapcsolódnak, melyről a kártya tetszőleges összeggel azonnal feltölthető, de alap helyzetben lehet akár üres is, azaz nem kell rajta pénzt tartani.

Az ügyfél internetes vásárlásnál ezt a kártyaszámot adja meg, majd feltölti a vásárláshoz szükséges pontos összeggel - így a fizetés megtörténhet, de a továbbiakban a szolgáltató cég nem tud több pénzt a kártyáról levonni, így nincs leheőse utólagos pótdíjak betérhelésére. Ha pedig a kártyaszámot illetéktelen személyek próbálják meg ellopni, szintén nem járhatnak sikerrel, mert csak egy üres fedezet nélkül kártyát találnak. A bankok Internet-kártya termékei általában kiegészíthetők limitbeállításokkal, illetve automatikus SMS-érteítésekkel, így az internetes vásárlások biztonsága még tovább növelhető. Ezzel nagymértékben növelhető a vásárlás biztonsága.

Természetesen a csalók is felfedezték az on-line üzletet saját alantas céljaikra. Különösen az adathalászok (phisher-ek) üzemei kelleetlenek. Ezek hamis e-mail-címek útján próbálják az internet használókat arra rávenni, hogy vásárlói adataikat adják meg.

Az online kereskedelem a csalók számára határtalan lehetőségeket kínál. A fizetés körüli csalásoktól a hamisított termékek árusításán át (pl. gyógyszerek) egészen az orgazdaságig terjedhet tevékenységük. A magyar internetes csalások legjellemzőbb elkövetési módja, hogy nem létező árut próbálnak a vevőre erőltetni, majd eltűnnek a kapott, interneten, vagy pénzintezeten keresztül átutalt előleggel vagy teljes árral együtt. De előfordul olyan eset is, hogy az értékkel bíró áru helyett egy értéktelen és használhatatlan dologt küldenek.

A magyar jog nem választja el az internetes csalást a csalásól. Amennyiben interneten csalás áldozatává válik bejelentést a lakóhely szerinti illetékes rendőrkapitányságon tehet. Amennyiben a csalást külföldön követték el, akkor a büntetőeljárás igen hosszadalmassá, illetve nehézessé válhat, melytől megoldást nehezen remélhet az áldozat, ezért legnagyobb biztonságot csak a megelőzés, illetve az óvatosság jelent. Ha nem akar kockáztatni akkor pénzügyi szolgáltatásokat nagyobb értékű vásárlásokat lehetőleg csak magyar cégektől vegyen igénybe, mégpedig olyanoktól, akik Magyarországon leellenőrizhetők.

Hogyan járjon el online aukciók esetén?

- Ellenőrizze az eladó értékmeghatározását, mielőtt elfogad egy ajánlatot. Részesítsen olyan aukciókat előnyben amelyek esetében a honlap, de legalább a kiszolgáló címe ismert.

- Vizsgálja meg jól a termék adatait, kétségek esetekben kérdezzen rá az eladónál. Igényeljen a nagy értékű termékek esetében, vagy az új áruk esetén származási igazolást, vagy vásárlási ill. garanciaigazolást.

- Állítson fel előzőleg egy limitet magának, és járjon utána, a hasonló új áruk értékének is.

- Aukciós újonként óvatosan kell ajánlatot tennie, és kérjen tanácsot környezetete jártasabb vásárlóitól.

- Résztesítse előnyben a közelében levő ajánlatokat, hogy a terméket akár meg is tekinthesse, és ahol lehetséges az árut személyesen vegye át. Távolabb eső eladók felszámolnak postai költséget is.
- Nézzon utána az internet-oldalon az aukciókíró biztonsági intézkedéseinek, nehogy adatai illetéktelen személyekhez, vagy visszaélésre kerüljenek.
- Fizetés előtt vizsgálja meg, megkapta-e a feladó címét. Ha nem, nézzon utána az információknak.
- Átutaláskor ügyeljen arra, hogy az eladó és a számlatulajdonos azonos legyen. Kerülje el a külföldi átutalásokat.
- Használja ki nagy értékű áruk esetén a kezességi szolgáltatást - amennyiben lehetséges - amikor a vásárolt áru vételára addig letétben van, amíg meg nem érkezik az áru. (PayPal, PayGuard)
- Legyen óvatos, ha egy kereskedő az aukció lezárta után kínál fel Önnek megvételre valamit. Járjon utána az aukció kiszolgálójánál.
- Ítélje meg az elárusítókat őszintén. Ezzel a jövő vásárlóinak segít. Ha Önnek egy elárusító gyanúsnak tűnik, jelentse azt az aukció kiszolgálójánál. Forduljon a rendőrséghez, ha pénz dolgában becsapták. Ha az a gyanúja, hogy a megszerzett árucikk esetében lopott holmíró van szó, jelezze azt a rendőrségnek.

Alapvető biztonsági tudnivalók

Mielőtt online shopban vásárol, ellenőrizze, hogy megbízható kiszolgálóról van-e szó. Olvassa el a weboldalakon található háttér információkat a vállalkozásról és az üzleti feltételekről. Ellenőrizze, hogy az elektronikai kontakt-adatokon kívül meg vannak-e adva telefonszámok és a cím.

Ügyeljen arra, hogy adatait kódolva továbbítsa! Csak akkor egyezzen bele számlaszámának, vagy jelszavának az interneten való továbbításába, ha a kiszolgáló kódolja az adatokat. Ezt Ön ellenőrizni tudja az internet-címben: ha a protokoll "https", akkor a kapcsolat titkosított. Gyakran egy biztonsági zár vagy egy kulcsszimbólum is megjelenik a státuszlécben.

Védje adatait! Nézzon utána, hogy az Ön adatai számítógépe esetleges hibái miatt nehegy elveszenek. Különösen a pénzügyi információkat nemcsak a számítógépe merevlemezén, hanem más egyéb adathordozón is őriznie kell. Ezeket az adatokat például CD-re, vagy DVD-re írhatja, egy USB-stickre vagy egy külső merevlemezre. Célszerű a számlákat, a megrendeléseket kinyomtatva megőrizni.

A hozzáférési kódokat őrizze biztonságos helyen! A különböző hozzáférési adatokat, mint a PIN a TAN, chipkártya, semmiképp se tárolja számítógépén. Ott az illetéktelen behatólok kifigyelhetik azokat és visszaélhetnek velük. Ha a hozzáférési adatokat papírra jegyzi fel, akkor ezeket biztonságos helyen kell őrizni. Kerülje az aktív tartalmak használatát! Az interneten való szűrőzéskor böngészőjét általában úgy kell beállítania, hogy az aktív tartalmakat, például a JavaScriptet vagy az ActiveX-et ne lehessen automatikusan használni.

Ezek a már ismert biztonsági problémákat okozhatják. A megbízható on-line shopokat ezért olyankor is lehet használni, ha az ilyen aktív tartalmak nem kívánatosak.

Védje meg számítógépét a károkozó programoktól! Az interneten való böngészéskor javasolt tűzfal és vírusellenes program alkalmazása. Ez érvényes természetesen az on-line vásárlásokra is, amelyek során a számítógépre nagyon könnyen kerülhetnek vírusok, trójai lovak, vagy kémprogramok.

Ellenőrizze, léteznek-e alternatív rendelési lehetőségek! Egy megbízható online üzlet lehetővé teszi a telefonon, vagy faxon történő rendelést is. Így ki lehet kerülni az interneten keresztül történő vásárlást, ha nem tűnik biztonságosnak.

Legyen óvatos, ha olyan e-mailt kap, amelyben a vásárlói adatainak aktualizálására szólítanak fel. Úgynevezett phisher-ek ezen az úton igyekeznek a vállalatokéhoz megszólalásig hasonló, de hamis internet-oldalra csábítani. Önt és így személyes adatokat kicsalni. Ha látogatni óhajtja üzleti partnere weboldalát, akkor inkább minden alkalommal adja meg az internet-címet, ezzel elkerülheti, hogy csalók hamis oldalra csábítsák.

Ha a fenti biztonsági óvintézkedéseket betartja, akkor sok bosszúságtól és anyagi kártól óvja meg magát, és nem válik csalás áldozatává.

Amennyiben mégis csalás áldozatává válik, tegyen feljelentést a Rendőrségen, és csatolja az ügymenettel kapcsolatos elektronikus dokumentumait (megrendelés, visszaigazolás, levelezések, banki utalás adatai, telefonbeszélgetések stb.)

2. Iskolakezdési Akció

Szeptemberben az iskolakezdés a főszerep

A szünidő végén az iskolaidő kezdetével tapasztalható, hogy a gyerekek gyakrabban közlekednek figyelmen kívül, de a gépjárművezetőktől is fokozott figyelmet követel a szeptemberben, főleg az iskolák környékén megnövekedett forgalom, és az esetleges torlódások.

A gyermekek biztonságos közlekedése és a gyermekbalesetek elkerülése érdekében a Veszprémi Rendőrkapitányság a tanév első hónapjában, szeptember elejétől iskolakezdési akciót szervezett, melynek keretében a közlekedésbiztonsági szempontból veszélyeztetettnek ítélt általános iskolák környékén fokozott rendőri jelenlétet biztosít, de emellett több intézmény közelében a helyi polgárőrök is segítik a gyermekek közlekedését.

A rendőrök és polgárőrök a napi oktatás kezdetekor és befejezésekor segítik a gyerekek biztonságos közlekedését, úttesten való átkelését. Emellett kiemelt figyelmet fordítanak az autósok jogkövető magatartásának ellenőrzésére, főként a biztonsági öv és a gyermekülés használatára, valamint a megállás, várakozás, és a kijelölt gyalogos-átkelőhelynél az elsőbbség megadására vonatkozó szabályok betartására.

Az iskolakezdési akció baleset-megelőzési témájú előadásokkal is kiegészül. Az általános iskola alsó tagozatos diákjainak a rendőrök a pedagógusok bevonásával, közlekedési alapismeretekkel, kiemelten a gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályaival kapcsolatban tartanak tájékoztatást.

A rendőrség és polgárőrség segítsége mellett a balesetek elkerülése érdekében kérünk minden szülőt, hogy az iskolák környékén körültekintően közlekedjenek, és hívják fel gyermekük figyelmét a közlekedésben adódó lehetséges veszélyhelyzetekre!

Mindenkinek felelősségteljes és balesetmentes közlekedést kívánunk!

Információkérésrel forduljon hozzánk bizalommal:

**Veszprémi Rendőrkapitányság
8200 Veszprém, Bajcsy-Zsilinszky utca 2.
Tel:06-88/428-022
e-mail: veszpremrk@veszprem.police.hu**

A kiadásért felel: Dr. Zombor-Marx Helga r. alezredes hivatalvezető